

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Basisschool Aldoende

Plaats : Amsterdam
BRIN nummer : 18UR|C1
Onderzoeksnummer : 287278
Datum onderzoek : 11 en 12 januari 2016
Datum vaststelling : 23 februari 2016

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	10
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	12
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	13
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	17

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Basisschool Aldoende heeft haar kwaliteit op orde. De inspectie handhaaft dan ook het basisarrangement.

- De eindresultaten zijn voldoende.
- De school werkt met een eigentijds leerstofaanbod, waarbij het team zoekt naar mogelijkheden om leerlingen uit te dagen en voldoende keuzevrijheid te geven.
- Het didactisch handelen is schoolbreed voldoende, al kan de kwaliteit van de instructie verder versterkt worden.
- Leraren hebben voldoende zicht op de ontwikkeling van het merendeel van de leerlingen. Met name de leerlingen met een wat complexere of langduriger problematiek worden goed ondersteund.
- Er is sprake van een veilig en stimulerend schoolklimaat.
- Het team werkt gemotiveerd aan de verdere verbetering van de onderwijskwaliteit.
- De school stelt nog geen schoolspecifieke resultaatdoelen voor de verschillende vakgebieden en legt analyses en conclusies naar aanleiding van trendanalyses niet vast.
- De verantwoording naar en dialoog met ouders is voor verbetering vatbaar.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij de standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten			•		

De resultaten die leerlingen in groep 8 behalen zijn, gemeten met een onafhankelijke eindtoets, voldoende. De afgelopen schooljaren (2013, 2014 en 2015) liggen deze boven de ondergrens die de inspectie bij haar beoordeling hanteert. De school staat voor de uitdaging om op schoolniveau doelen te stellen voor de resultaten op de kernvakken en aan te tonen dat de behaalde resultaten passen bij de leerlingenpopulatie. Een volgende stap zou zijn dat de school een systematiek ontwikkelt om aan te tonen dan leerlingen zich ook in brede zin voldoende ontwikkelen.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod			•	
2.2	Zicht op ontwikkeling			•	
2.3	Didactisch handelen			•	
2.4	Ondersteuning				•

De school gebruikt moderne methodes die dekkend zijn voor kerndoelen. De school maakt in toenemende mate gebruik van de differentiatiemogelijkheden die deze methodes bieden om af te stemmen op verschillen tussen leerlingen. Naast het methodisch aanbod hanteert de school extra uitdagend materiaal voor leerlingen die meer aankunnen. Binnen het team wordt gezocht naar

mogelijkheden om leerlingen meer keuzevrijheid te geven in hun activiteiten, conform de daltonprincipes. Daarnaast maakt de school actief gebruik van het cultuuraanbod binnen de gemeente Amsterdam.

De inspectie is kritisch over het taalaanbod voor leerlingen die het risico lopen op een taalachterstand vanwege een anderstalige thuissituatie. Gezien de omvang van deze groep is het belangrijk om een ruimer woordenschataanbod te hebben dan nu het geval is en ook de leeromgeving taalrijker in te richten, ter ondersteuning hiervan.

Het didactisch handelen is schoolbreed voldoende. Er heerst in de meeste lessen een taakgerichte werksfeer en het is zichtbaar dat leerlingen zowel gewend zijn om samen te werken en te overleggen, als om zelfstandig aan het werk te zijn. De instructie kan op een aantal punten nog verder versterkt worden. Zo kunnen leraren gerichter aandacht besteden aan het doel van de les, waar zinvol 'modellen' als didactiek inzetten, specifieke woordenschatdidactiek hanteren bij relevante lessen en meer interactie stimuleren tijdens de uitleg. Dit laatste kan een positieve invloed uitoefenen op de betrokkenheid van (alle) leerlingen tijdens de uitleg. De lesobservaties zijn samen met directie en intern begeleiders uitgevoerd.

Leraren houden zicht op de ontwikkeling van de leerlingen met behulp van verschillende toetsen en observatie-instrumenten. Zij gebruiken de uitkomsten hierop om de leerlingen in te delen in niveaugroepen. Wat ontbreekt, is een toets om de woordenschatontwikkeling in kaart te brengen. Gezien de aard van de leerlingenpopulatie is dit wel van belang.

Leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben, krijgen verlengde instructie door de groepsleraar of worden begeleid buiten de groep, onder andere door pedagogiekstudenten. Voor de leerlingen die een wat complexere problematiek hebben, op een individuele leerlijn werken of extra ondersteuning krijgen vanuit het samenwerkingsverband zijn in handelingsplannen of groeidocumenten een goede analyse, plan van aanpak en evaluatie vastgelegd. Ook het proces van die ondersteuning is voldoende terug te vinden in onder andere logboek aantekeningen. Voor de laag scorende leerlingen die de groepsleraren middels verlengde instructie binnen de groep begeleiden, is niet goed zichtbaar waar leraren specifiek op inzetten en of de extra begeleiding het gewenste resultaat heeft. Het is belangrijk om de zorg ook voor deze leerlingen (kort en bondig) traceerbaar te maken.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.2	Veiligheid				•

Er heerst een veilig en stimulerend pedagogisch klimaat op de school. Het team hanteert duidelijke gedragsregels, die serieus worden nageleefd. Zowel de ouders als de leerlingen die de inspectie heeft gesproken, roemen de positieve en ondersteunende sfeer. Leerlingen voelen zich verantwoordelijk voor elkaar, wat zich uit in zowel onderlinge correctie als hulp en troost waar nodig. Het is een compliment waard dat 'speciale leerlingen' geen uitzonderingspositie innemen maar er gewoon bij horen en dat de sociaal-culturele mix van leerlingen in goede harmonie samenwerkt en -leert. Conform de principes van het daltononderwijs zoekt het team naar mogelijkheden om de zelfstandigheid, het samenwerkend leren en de keuzevrijheid van leerlingen verder te vergroten.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering			•	
4.2	Kwaliteitscultuur			•	
4.3	Verantwoording en dialoog		•		

Het team werkt gemotiveerd en doelgericht aan de continue verbetering van de onderwijskwaliteit. De verantwoordelijkheden zijn hierbij breed gedeeld, met name door met vakgroepen van leraren te werken die hun eigen jaarplannen opstellen en bewaken. Team en directie zijn op onderdelen nog wel zoekende naar een optimale samenwerking, waarbij verwachtingen over en weer helder zijn en een ieder aanspreekbaar is op zijn of haar verantwoordelijkheden. Een verbeterpunt is de wijze waarop de school haar (cognitieve) resultaten evalueert. De school hanteert namelijk geen schoolspecifieke resultaatdoelen voor de verschillende vakgebieden en legt geen analyses of conclusies naar aanleiding van behaalde resultaten vast. Het komt de beleidsontwikkeling ten goede als dit wel wordt vastgelegd en zo voor verschillende partijen inzichtelijk is waarom en hoe aan verdere kwaliteitsverbetering wordt gewerkt. Verder verantwoordt de school zich nog onvoldoende actief naar alle ouders over verbeteractiviteiten of -plannen en behaalde resultaten op schoolniveau. Ook kan de school ouders structureler betrekken bij de kwaliteitsontwikkeling van de school. Gezien de sociaal-economische en culturele diversiteit van de ouderpopulatie vraagt de communicatie en samenwerking met ouders een weloverwogen inspanning van de school. Het is verstandig om op dit gebied goede afspraken te maken, waarbij de school de regie houdt. Zo kunnen school en ouders niet alleen op het niveau van de individuele kinderen goede educatieve partners zijn, maar ook op schoolniveau. Positief in dit verband is

overigens dat de school actief gebruikt maakt van een ouderkamer en een goede en laagdrempelige ouderkindadviseur ter beschikking heeft. Ook communiceert de school duidelijk over lopende praktische zaken.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op Basisschool Aldoende. Daarnaast heeft de inspectie de school en het bestuur gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur haar reactie:

In deze reactie wil het bestuur graag ingaan op de uitkomsten van de belangrijkste oordelen van de onderwijsinspectie in het rapport kwaliteitsonderzoek op basisschool Aldoende dat op 11 en 12 januari 2016 plaats heeft gevonden. Het doel van deze reactie is aan te geven hoe de bevindingen vanuit het onderzoek worden meegenomen in de verdere ontwikkeling van de school.

Het is goed te lezen dat de eindresultaten voldoende zijn, maar voor de school ligt er de uitdaging om de opbrengsten naar een nog hoger niveau te tillen. De voorwaarden in de aanwezigheid van een eigentijds leerstofaanbod met voldoende uitdaging voor zowel de leerlingen met meer als met minder intellectuele mogelijkheden zijn op Aldoende goed ingevuld. Net zoals in de positieve Dalton audit van eerder dit schooljaar is aangetoond, heeft de school ruim voldoende mogelijkheden voor uitdaging van leerlingen en keuzevrijheden van handelen. In het jaarlijkse gesprek met de directie over de kwaliteitsmonitor van onze organisatie volgen wij de te nemen stappen van de school op dit punt. Hiermee hangt samen dat binnen de lopende schoolplanperiode binnen de gehele school het didactisch handelen van leerkrachten wordt geoptimaliseerd zodat naar verwachting in het verlengde hiervan ook de opbrengsten verhoogd worden.

Het is vanuit bestuurlijk oogpunt geen verrassing dat Daltonschool Aldoende een goed zicht heeft op de ontwikkeling van leerlingen en hen daar, ook in complexere situaties, goed in ondersteunt. Ditzelfde geldt voor de beschrijving van het veilige en stimulerende schoolklimaat en het gemotiveerde team dat permanent werkt aan verbetering van de schoolkwaliteit.

Een belangrijk gespreksonderwerp en ontwikkelpunt voor de school is het wederzijds afstemmen van verwachtingen tussen de diverse geledingen. De school merkt dat dit kan leiden tot verwarring en een verstoorde dialoog tussen betrokkenen bij Aldoende die allemaal het beste met de school voor hebben. Deze aanbeveling uit de rapportage wordt onderschreven. De eerste opzet om te komen tot verbeteringen op dit punt is reeds in uitvoering genomen. Daarnaast

zal voortaan aan het einde van ieder schooljaar een jaarverslag gemaakt worden dat gepubliceerd wordt op de website van de school.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook Basisschool Aldoende.

Op 11 januari 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleiders, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

Op 12 januari 2016 hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleiders en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren

gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke

managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende' of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.
- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.

- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.